Commissie voor de bezwaarschriften

gemeente Bunnik

Jaarverslag 2023

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag van de commissie over 2023.

De samenleving verandert snel en de gemeentelijke overheid probeert daar zo goed mogelijk op in te spelen. Er is een beweging in gang gezet waarin het enkel verwijzen naar rechtmatigheid en regels niet zomaar wordt geaccepteerd. De noodzaak om burgergerichter te werken is groter dan ooit. Dit sluit aan bij de al langer bestaande beweging richting een responsiever bestuursrecht.

Ook de wetgever speelt hierop in. Er ligt een wetsvoorstel dat tot doel heeft om de Algemene wet bestuursrecht (Awb) zo in te richten dat bestuursorganen meer maatwerk kunnen leveren en meer rekening kunnen houden met het daadwerkelijke vermogen van burgers om in actie te komen naar aanleiding van overheidshandelen. Het wetsvoorstel versterking waarborgfunctie Awb vormt een poging om de menselijke maat bij overheidshandelen te bevorderen en hiermee onrecht, zoals bij de Toeslagenaffaire, in de toekomst te voorkomen. De overheid moet op deze manier 'betrouwbaar, dienstbaar, dichtbij en rechtvaardig' worden.

In het oog springt daarbij om de toepassing van artikel 6:11 Awb (verschoonbaarheid termijnoverschrijding bezwaar/beroep) te verruimen. Advocaat-generaal prof. mr. dr. R.J.G.M. Widdershoven heeft in zijn conclusie geconcludeerd dat ruimhartig omgegaan moet worden met termijnoverschrijdingen. In een uitspraak van 30 januari 2024 oordeelt een grote kamer van het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBb) dat bestuursorganen en bestuursrechters per direct en vaker dan tot nu toe het geval was, moeten aannemen dat een termijnoverschrijding verschoonbaar is.

Met deze minder strenge benadering wil het CBb bestuursorganen en bestuursrechters zoveel mogelijk ruimte bieden om van geval tot geval maatwerk te leveren. Inwoners, ondernemers en andere belanghebbenden kunnen zo vaker dan nu het geval is een inhoudelijk oordeel krijgen over hun bezwaar of beroep. De rechtspraak wacht op dit punt de nieuwe wet dus niet af. De commissie vraagt om aandacht voor deze conclusie bij beoordeling van toekomstige termijnoverschrijdingen.

In 2023 hebben wij als commissie afscheid moeten nemen van onze secretaris Hanna van Spanje. Wij bedanken Hanna voor haar inzet voor de commissie, haar professionaliteit en flexibiliteit die met name in de Coronajaren nodig was om onze hoorzittingen op een goede manier te laten plaatsvinden. Wij wensen haar veel succes en plezier toe in haar nieuwe functie bij de gemeente Bunnik.

Ik wens u veel leesplezier!

Namens de Commissie voor de bezwaarschriften,

mr. Dennis Goris
Voorzitter Commissie voor de bezwaarschriften

Samenstelling van de Commissie voor de bezwaarschriften

Voorzitter
De heer mr. D. Goris

Leden
- De heer mr. H.E. Hartkamp, *tevens plv. voorzitter*
- Mevrouw mr. drs. E.C. Jonkman, *tevens plv. voorzitter*
- Mevrouw A.D. Scheps LLB, *tevens plv. voorzitter*

Secretariaat van de commissie
- Mevrouw B.W.C.M. Belderbos (*notulist*)
- Mevrouw mr. H.H. van Spanje (*secretaris*) tot 7 augustus 2023
- De heer drs. J. Duits (*secretaris*) vanaf 7 augustus 2023

De commissie

+ Is onafhankelijk
+ Heeft geen binding met het gemeentebestuur
+ Voorzitter en leden wonen en werken buiten Bunnik
+ Hoort belanghebbenden en adviseert de gemeenteraad, het college van burgemeester en wethouders (hierna: 'het college') en de burgemeester over ingekomen bezwaren en de te nemen beslissingen op bezwaar

Inzet van de commissie
+ Objectief
+ Oplossingsgericht
+ Doel: een helder, leesbaar en begrijpelijk advies

Objectief

Oplossingsgericht

Helder, leesbaar en begrijpelijk advies

Beleidsterreinen

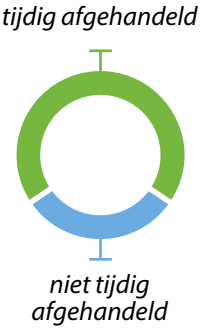
De commissie behandelt bezwaarschriften tegen besluiten op vrijwel alle beleidsterreinen van de gemeente Bunnik. Uitgezonderd zijn:

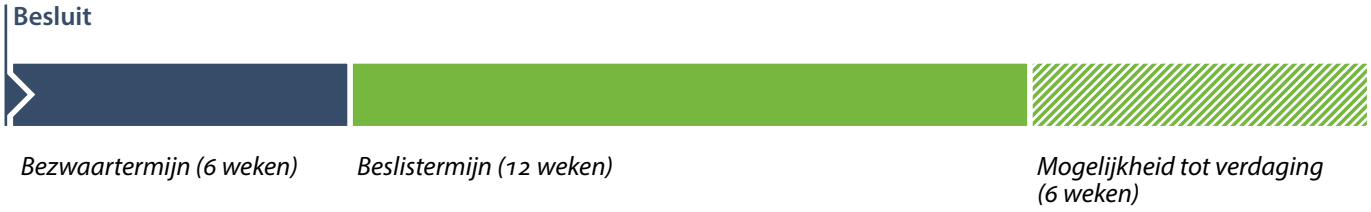
+ Bezwaren tegen belastingaanslagen;
+ Bezwaren tegen besluiten op grond van de Wet waardering onroerende zaken;
+ Bezwaren tegen personeelsbesluiten;
+ Bezwaren tegen besluiten op grond van titel 4.4 van de Algemene wet bestuursrecht, betreffende geldschuld- en bijkomende beschikkingen;
+ Bezwaren tegen besluiten waarbij de hoogte van een verbeurde dwangsom vanwege niet tijdig beslissen wordt vastgesteld.

Beslistermijnen

Een bestuursorgaan (de gemeenteraad, het college of de burgemeester) moet binnen twaalf weken na het verstrijken van de indientermijn voor een bezwaarschrift een beslissing op het bezwaar nemen. Deze termijn kan ten hoogste met zes weken worden verdaagd. Verder uitstel is mogelijk als de indiener van het bezwaarschrift daarmee instemt en andere belanghebbenden daardoor niet in hun belangen worden geschaad of ook met verder uitstel instemmen.

Van de 48 bezwaarschriften die in 2023 zijn afgehandeld, zijn er 33 tijdig afgehandeld (69%) en 15 bezwaarschriften (tegen in totaal 9 besluiten) niet tijdig (31%). Van de 15 bezwaarschriften die niet tijdig zijn afgehandeld, waren er 4 bezwaarschriften tegen 1 besluit waarbij door de vakafdeling geen gebruik is gemaakt van de mogelijkheid tot verdaging van de beslistermijn (6 weken). Bij een ander besluit waartegen ook 4 bezwaarschriften zijn ingediend, heeft de vakafdeling op het laatste moment besloten het primaire besluit te herzien. Het heeft lang geduurd voor aanvrager met een gewijzigde aanvraag is gekomen, wat nodig was om het besluit te herzien. Daarbij is nagelaten om de termijn op te schorten. In 4 verschillende zaken heeft zowel het advies van de commissie als de beslissing op bezwaar erg lang op zich laten wachten, waardoor de beslistermijn, ondanks verdaging, niet is gehaald. In 2 zaken heeft de beslissing op bezwaar erg lang op zich laten wachten, waardoor ondanks verdaging van de beslistermijn, de termijn niet is gehaald. In 1 zaak waren er diverse oorzaken waardoor de beslistermijn niet is gehaald. Dit betreft een uitzondering.

Er is een besluit genomen. Er wordt een bezwaarschrift ingediend tegen dit besluit.

Informele Procedure

De gemeente belt met de bezwaarmaker.
Samen wordt naar een oplossing gezocht.

Als dat lukt,

dan wordt het bezwaar ingetrokken.

Als het niet lukt,

volgt de formele procedure:
de Commissie voor de bezwaarschriften is aan zet.

Formele Procedure

Alle belanghebbenden worden door de commissie uitgenodigd voor een hoorzitting.

De belanghebbende mag zijn of haar visie op de zaak geven (hoor en wederhoor).

De commissie zoekt tijdens de hoorzitting nog naar een oplossing. Soms lukt dit.

Als het niet lukt, dan brengt de commissie schriftelijk advies uit aan het bestuursorgaan.

De hoorzittingen zijn één keer per maand op dinsdagavond vanaf 19.30 uur

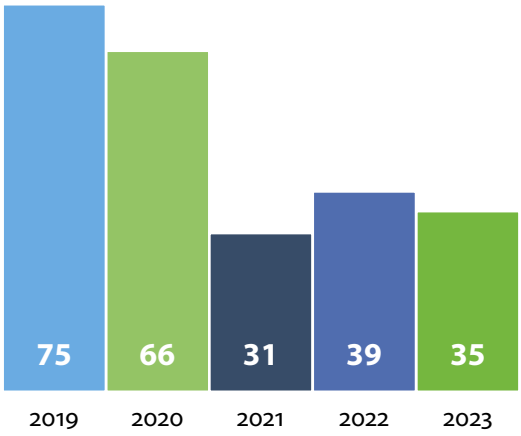
Het bestuursorgaan kan het advies overnemen of ervan afwijken. Het bestuursorgaan moet dan goed uitleggen waarom.

Het bestuursorgaan neemt een beslissing op bezwaar.

Bezwaarschriften

Instroom aantal bezwaarschriften per jaar

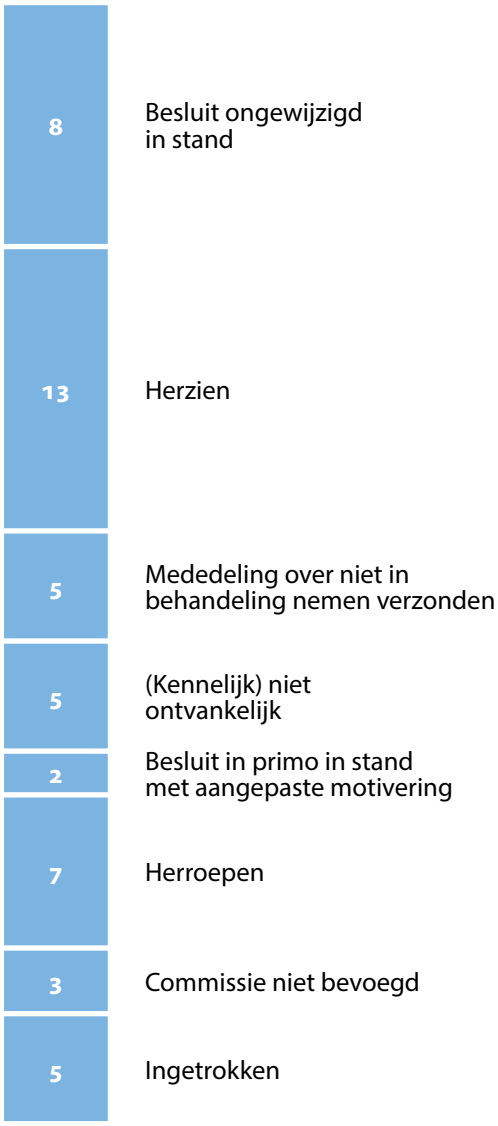
Per onderwerp

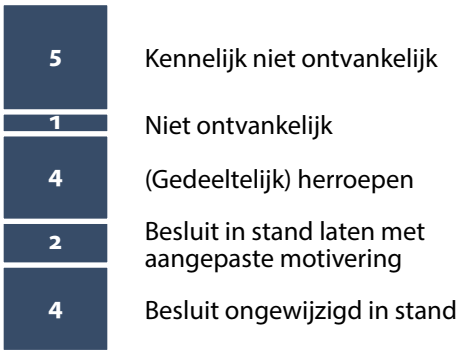
De feiten

+ De commissie heeft in 2023 7 hoorzittingen gehouden.
+ De commissie heeft in 2023 16 adviezen uitgebracht, allemaal aan het college.
+ De adviezen zijn door het college in 2023 altijd overgenomen (er is geen contraire beslissing op bezwaar genomen).

48 uitkomsten van afgehandelde bezwaarschriften door het bestuursorgaan in 2023

16 adviezen over 35 bezwaarschriften van de commissie in 2023

Uitleg van een aantal termen uit de grafiek

Het bezwaarschrift is niet-ontvankelijk

Een bezwaarschrift wordt niet-ontvankelijk verklaard, als er procedureel iets niet in orde is. Meestal is het bezwaarschrift te laat ingediend, namelijk buiten de termijn die de wet hiervoor geeft.

Het verzenden van een mededeling over het niet in behandeling nemen van een bezwaarschrift

Het komt wel eens voor dat een bezwaarschrift wordt ingediend dat zich niet richt tegen een besluit (in de zin van de Algemene wet bestuursrecht), of dat een ontvangen bezwaarschrift feitelijk een klacht of een 'melding openbare ruimte' is. Dan ontvangt de indiener de mededeling dat het bezwaarschrift niet als bezwaarschrift in behandeling wordt genomen.

Een primair besluit herzien

Als het bestuursorgaan naar aanleiding van een bezwaarschrift tot de conclusie komt dat het besluit waartegen bezwaar is gemaakt niet juist is, kan het bestuursorgaan dat bestreden besluit direct wijzigen of intrekken. In dergelijke gevallen hoeft niet de hele bezwaarprocedure (inclusief hoorzitting) te worden doorlopen. Een herzien besluit wordt ook wel een wijzigingsbesluit genoemd. Het herziene besluit is in dit geval géén beslissing op bezwaar. De wet bepaalt dat het bezwaarschrift automatisch ook tegen het herziene besluit is gericht, behalve als het herziene besluit geheel aan het bezwaar tegemoet komt. Als een bezwaarmaker vindt dat het herziene besluit volledig aan zijn bezwaren tegemoet komt, wordt het bezwaarschrift doorgaans ingetrokken.

Het herroepen van een primair besluit in de beslissing op bezwaar

Als het bestuursorgaan na het doorlopen van de bezwaarprocedure en het advies van de commissie tot de conclusie komt dat het besluit niet juist is, dan herroept zij dat besluit in de beslissing op bezwaar. Dit betekent dat het bestuursorgaan het besluit (waartegen het bezwaar is gemaakt) intrekt en in de beslissing op bezwaar een nieuw besluit neemt. Het eerdere besluit geldt dan niet meer en de beslissing op bezwaar komt daarvoor in de plaats.

(Hoger) beroepen en verzoeken om voorlopige voorziening

Soms vormt een beslissing op bezwaar niet het eindpunt en wordt er beroep ingesteld. Onderstaande passage gaat over beroepszaken die direct verband hebben met zaken die bij de commissie hebben gespeeld. Dit betekent dat dit overzicht niet alle beroepszaken van de gemeente Bunnik van het afgelopen jaar toont. De zaak is gerubriceerd naar het jaar waarin de beroepszaak in eerste instantie, bij de rechtbank Midden Nederland, is gestart.

Noemenswaardige beroepszaak

Kinderdagverblijf

In 2022 hebben 7 inwoners bezwaar gemaakt tegen het besluit om een omgevingsvergunning te verlenen voor het oprichten van een nieuw kinderdagverblijf. Eind 2022 heeft één van de bezwaarmakers beroep aangetekend bij de Rechtbank Midden Nederland tegen de beslissing op bezwaar van het college van 4 november 2022. In dit besluit was hun bezwaarschrift ongegrond verklaard en was de verleende omgevingsvergunning voor het oprichten van een nieuw kinderdagverblijf in stand gelaten. Wel was de motivering van dit besluit op advies van de commissie aangevuld. Op 16 november 2023 heeft de rechtbank uitspraak gedaan en ook het beroep ongegrond verklaard.

Opvallende zaken

Omgevingsvergunning oprichten loods

Op 26 september 2023 heeft de commissie een aantal bezwaarschriften behandeld dat was ingediend tegen een verleende omgevingsvergunning voor het oprichten van een loods. In eerste instantie was in deze zaak op 5 januari 2023 een besluit genomen. Het college had echter geconstateerd dat dit besluit onzorgvuldig was voorbereid en heeft op 27 juli 2023 een wijzigingsbesluit genomen en bekendgemaakt waardoor de oorspronkelijk geplande hoorzitting geen doorgang kon vinden. De commissie heeft uiteindelijk geadviseerd om de bezwaarschriften tegen het besluit van 5 januari 2022 gegrond te verklaren, de bezwaarschriften tegen het wijzigingsbesluit ongegrond te verklaren en proceskosten te vergoeden. Het behandelproces verliep rommelig, duurde langer en was voor partijen lastiger te volgen. De commissie vraagt hier aandacht voor bij het voorbereiden van toekomstige zaken waarin veel bezwaarschriften worden verwacht.

Wat gaat goed?

+ De commissie juicht toe dat de vertegenwoordigers van de bestuursorganen open staan voor een informele afhandeling (zonder tussenkomst van de commissie) van een ingediend bezwaarschrift. Ook als dit betekent dat het primaire besluit (deels) moet worden herzien.

+ De inbreng van verweerders tijdens de hoorzittingen is goed. De commissie waardeert het dat er voor de hoorzitting altijd een verweerschrift door het college wordt aangeleverd. De commissie is wel van mening dat een deel van de inbreng, die aangevoerd wordt tijdens de hoorzitting, ook al verwoord had kunnen worden in het verweerschrift.

+ Het is mooi te zien dat er ook tijdens hoorzittingen door het college mogelijke oplossingen worden aangereikt. Er lijkt meer ruimte te zijn voor een andere oplossing. De trend oplossingsgericht denken (en de bereidheid hiertoe) zet zich door.

Aanbevelingen van de commissie

Motivering primaire besluiten

Hoewel de commissie verheugd is om te zien dat de beslissingen op bezwaar die door het bestuursorgaan zijn genomen in lijn zijn met de door de commissie gegeven adviezen wil de commissie wel opmerken dat regelmatig tijdens de hoorzitting of daarop vooruitlopend in het verweerschrift wordt opgenomen dat punten in het primaire besluit hersteld zullen worden in de beslissing op bezwaar. Door al in het primaire besluit een goede en inzichtelijke motivering/belangenafweging op te nemen is de kans groter dat de inwoner zich hierin kan vinden, ook al is het een voor de inwoner nadelig besluit. Dat kan ook voorkomen dat men in bezwaar gaat.

Aanpassen bezwaarclausule

In aanvulling op de verruiming van de verschoonbaarheid van de termijnoverschrijding in bezwaar kan de bezwaar/beroepsclausule onder besluiten worden aangepast. Hierin kan de gemeente actief de mogelijkheid, om binnen de bezwaar- of beroepstermijn pro forma bezwaar of beroep op nader aan te voeren gronden aan te tekenen, vermelden in de wettelijke verplichte rechtsmiddelenvoorlichting.

gemeente Bunnik
Commissie voor de Bezwaarschriften